

Synpunkter på

Planprogram för Ekmarkspark, del av Ekmarksberg 1:1 Tranås Kommun Dnr 2016-240

I många städer sker idag en förtätning för bl a bostadsbyggande, vilket innebär en tydlig minskning av städernas andel vegetation.

Tranås tätort har en ambition att växa, men när staden växer beträffande bostäder och trafikstruktur måste man samtidigt planera för grönytor och parker. Utan parker kommer staden att sakna det behov av livskvalité som dess invånare har. Naturen har positiv inverkan på människans fysiska och psykiska välbefinnande.

Världsstäder som New York och London värnar om sina berömda parker Central Park som omfattar 340 hektar och Hyde park som tillsammans med Kensington Gardens omfattar 140 hektar. I dessa hektiska städer anses parkerna livsviktiga för dess invånare. Trots enorma behov av bebyggelse, står parkerna kvar eftersom de är livsviktiga för städernas attraktion. I Stockholm skulle ingen komma på tanken att starta nybyggnation på Djurgården, vår huvudstads världsberömda parkområde.

Ekmarkspark är en liten till medelstor park per definition med sina 3,77 hektar. Men med sitt strategiska läge, mitt i stadskärnan med promenadavstånd till torg och butiksgator, utgör den en oas för alla som vistas i staden. Börjar man beskära de naturliga gränserna för parken, minskar dess attraktion som en plats för vila, avskildhet, sociala kontakter och fysisk aktivitet. Storleken på en park påverkar människor upplevelse av parken och bidrar till klimatregelring. (SLU-Alnarp 2012, Carlsson ”Små parker i en tätare stad- kan små parker ersätta stora kvantitativa grönområden ur ett rekreativsperspektiv?”)

Att hävda att ytor som går förlorade vid en exploatering i Ekmarkspark kan ersättas med nyligen förvärvade Östanåparken är inte troligt. Östanå som varit en mindre skog, har visserligen tuktats rejält (innan samråd), men har inte detta centrala läge. Östanåparken erbjuder visserligen avskildhet, men i lite för hög grad för att medborgare ska känna sig bekväma om man går ensam.

Ekmarkspark är en sedan många år planerad och väl anlagd park med vackra träd och planteringar. Det förslag som kommuns tjänsteman Sundin på park- och griftegård lagt fram för den tänkta exploateringsdelen, bör förverkligas. Att inte beakta tidigare genomtänkta förslag från avdelningen är förvånande.

I Grönstrukturplan för Tranås kommun finns flera övergripande mål, bl.a. ”Främja ett ökat nyttjande av Tranås parker och grönområden” och Ekmarkspark är på bild med texten ”Rekreation, Vardagsfrihet och Hälsa” och på sidan 10 är den markerad som ”Prydnadsparken med betydelse för hela staden”, vår enda prydnadspark.

Miljöbalken är citerad i grönstrukturplanen: ”Lagen föreskriver att områden som från allmän synpunkt är betydande beroende på deras kultur- eller naturvärde med hänsyn till friluftslivet, i möjligaste mån ska skyddas mot åtgärder som kan skada dess värde. Detsamma gäller för

områden som är av riksintresse. Särskild vikt skall läggas vid tätortens behov av grönområden inom eller i dess närhet”

I Friluftspolicy för Tranås kommun antagen 2017-04-18, anges i Policy ” Det ska finnas attraktiv tätortsnära natur för friluftsliv i Tranås Kommun. Detta innebär att befolkningen och besökare har tillgång till grönområden och ett tätortsnära landskap med höga frilufts-, natur- och kulturvärden”

I Översiktsplan Tranås kommun antagen 2011-06-13 anges att ” Parker och natur inom tätbebyggt område liksom tätortsnära friluftsområden och gröna stråk som kopplar samman denna gröstruktur har i princip alltid ett högt bevarandevärde. Vi planläggning av nya bostadsområden skall tillgången till bostadsnära natur alltid vägas in som en parallell till bebyggelseutveckling” Öster om centrum – sammanhängande offentligt rum – anges att ”Mindre markområden kan därför behöva ianspråkta för komplettering eller utbyggnad av befintliga verksamheter, men i övrigt bör huvudriktningen för utomhusmiljön vara fortsatt utveckling av en stadspark med förutsättningar för olika aktiviteter och evenemang”

I Planprogrammet för Ekmarkspark görs flera avvikelser från gällande miljölag och ovan beskrivna planer för Tranås kommun.

Angående gällande strandskydd anges att det finns ”särskilda skäl” för att upphäva strandskyddet genom att pröva frågan om upphävande eller dispenstas.

Grönstrukturplanen tas upp, eftersom Ekmarkspark där föreslås bevaras.

Översiktsplanen tas upp med ” Planprogrammet har stöd i tillväxtmålet men inte i den uttalade avsikten med det offentliga rummet öster om centrum”.

Naturskyddsföreningen förvånas över hur alla dessa miljömål och Tranås kommuns egna planprogram åsidosätts så systematiskt som i föreliggande planprogram. Varför upprättas väl genomarbetade planer där politiker, tjänstemän, remissinstanser och allmänhet på ett strukturerat sätt tagit fram dessa viktiga dokument, för att sedan fullständigt åsidosättas genom snabba oöverbägda byggplaner?

Naturskyddsföreningen i Tranås hoppas att exploatören kan erbjudas ett mer ändamålsenligt område för denna nybyggnation.

Att utsätta parkbesökare för den totala insyn som blir följderna av 84 lägenheter i 3-7 våningar med inglasade balkonger, kommer att minska Ekmarksparks attraktion och betydelse som stadens absolut viktigaste park.

Naturskyddsföreningen föreslår att Ekmarkspark bevaras i sin helhet.

För Naturskyddsföreningen i Tranås c/o Bo Håkansson, Karpstigen 2, 573 91 Tranås

Märta Svärd, ordförande